

ÉLETTÜNK

XXXVII. évf. 2. szám (37. Jg. Nr. 2)

Az európai magyar katolikusok lapja

2005. február

AZ IDEGENGYŰLÖLET ELLEN

II. János Pál pápa üzenete
a Vándorlók és a Menekültek 89. Világnapjára

1. A mai világban a vándorlás egyre inkább kiszélesedő jelenséggé vált, amely származási-, átmenő- vagy fogadóországként minden nemzetet érint. A vándorlás emberek millióit érinti, és szemlélteti azt a kihívást, amely a vándorló Egyházat az emberiség nagy családjának szolgálatába állítja, és amely a mindenkit felélelő felebarátai szeretetet az evangélium szellemében mozgatja. A vándorlók és menekültek idej világnapja legyen egy különleges alkalom az imádságra mindazoknak az ügyért, akik a legkülönfélébb okokból hazájuktól és családjuktól távol élnek; legyen ez az inanap a komoly megfontolás napja, hogy mivel tartoznak a katolikusok ezeknek a testvéreinknek.

Egészen különlegesen vonatkozik ez a legsebezhetőbb idegenekre: az okmányok nélkül vándorlóokra, a hontalanokra, a menedéket keresőkre, a világ sok részén zajló véres konfliktusok üldözötteire és a bűnös emberkereskedelem - mindenekelőtt női és gyermek - áldozataira. A közelmúltban tanult voltunk az etnikai és nacionalista okok alapján történt tragikus ütélpölésnek, amelyek az érintett csoportok életébe leirhatatlan szenvedést hoztak. Ennek a helyzetnek az okait a bűnös szándékok és cselekedetek, amelyek ellentétesek az evangéliummal, és amelyek a keresztényeket az egész világon arra ösztönzik, hogy a rosszat a jó által győzzék le.

2. A katolikus közösséghez való tartozás számára nem a nemzetiség vagy a társadalmi, illetve etnikai származás a döntő, hanem mindenekelőtt a Jézus Krisztusban való hit és a Szentháromság nevében való kereszttség. Isten népének „világpolgár” jellege napjainkban gyakorlatilag minden részegyházban látható, mivel a vándorlás által maguk a kicsi és egykor elszigetelt közösségek pluralista és interkulturális valóságá alakultak át. Azok a helyek, ahol korábban csak ritkán lehetett idegen látni, most a világ legkülönözőbb részeiről származó emberek hazája. Példának okáért, a vasárnapi szentmise egyre többször hirdetik az evangéliumot korábban soha nem hallott nyelveken, ami a régi szöveg felhívásának új kifejeződést kölcsönöz: „Dicsérjétek az Urat minden népek, dicsérjétek őt minden nemzetek” (Zsolt 116, 1). Ezeknek a közösségeknek új lehetőségek, hogy az egyetemesség (katolicitás) tapasztalatát megélik. Az egyetemesség az Egyháznak az ismertetője, ami kifejezésre juttatja a nyitottságot minden nép felé, ami a lélek minden nében véghezvisz.

Az Egyháznak meggyőződése, hogy egy helyi közösség tagjainak etnikai vagy más tulajdonság alapján történő bezárkózása minden érdeklőt számára elszegényesít jelentene és ellentmondana a megkeresztelték azon alapvető jogának, hogy Istent imádják és részt vegyenek a közösség életében. Továbbá, azok a bevándorlók, akik egy bizonyos plébániaközösségekben magukat nemkívánatosnak érzik, mert nem tudják a helyi nyelvet és nem követik a helyi szokásokat, könnyen „elvezett bárányokká” válnak. Ezeknek a „kicsiknek” a lapangó diskrimináció által okozott elhalálása nem csak a pásztorok, hanem a hívők számára is komoly gond kell, hogy legyen.

3. Ez visszavezet minket ahhoz a témá-

(Folytatás a 3. oldalon)

Szent Benedek Regulájában olvassuk: „A szerzetes életének olyannak kell lennie, mintha állandóan negyvennapos böjti fegyelem alatt élne, mégis mivel kevesekben van meg ehhez az erő, ezért azt tanácsoljuk, hogy a negyven napnak ebben az idejében teljes tisztasággal élje az életét, ugyanakkor a más időben elkövetett hanyagságait ezekben a szent napokban tegye jóvá”.

Mivel Szent Benedek Reguláját szerzetes társainak írta, ezért a „szerzetes” kifejezés szerepel e buzdításban. Azonban ő az ősegyház szellemét őrizte meg számunkra ebben a programban, s ezért a „szerzetes” kifejezést a „keresztény ember” kifejezésre is kicserélhetjük.

Ennek a szent időnek célja, lényege fogalmazódik meg itt, amelyet komolyan kellene vennünk ma is. Hogy mindez sikerülhessen, el kell mélyednünk egy kicsit a nagyböjti szellemében.

A Szent Liturgiáról szóló zsinati dokumentumban erről ezt olvassuk: „A szent negyven napnak két jellegzetessége van. Előkészíti a keresztiségre, vagy emlékeztetünkbe idézi azt, továbbá hangsúlyozza a töredelmes lelkiületet. Ezek révén különösen jól előkészíti a húsvéti misztérium ünneplésére a hívőket”.

A KERESZTISÉG

Az ősegyházban a keresztiség szentségére készülöket (katekumének, hittanulók) alapos oktatás után általában a húsvéti vigília szertartás keretében keresztelték meg.

A hittanulók több éves (2-3) hitoktatásban részesültek. Ez után jelentkezhetett keresztelésre. A keresztiség felvételére való közvetlen előkészület a nagyböjti folyamán történt. Nagyböjti első vasárnapja utáni hétfőn volt a jelöltek elfogadása és a *nomenclatio*, a névadás szertartása. A nagyböjti ideje alatt többször voltak vizsgálatok (skrutiniumok) hitismeretről és főleg keresztény életvitelről. Az első vizsgálat nagyböjti 3. vasárnapja utáni szerdán volt. Ekkor a jelölteknek a homlokát és mellét megjelölték a kereszt jelével, rájuk lehettek, sőt nyújtottak nekik e szavakkal: „vedd a bölcsesség sóját és legyen ez a kegyelem eszköze az örökéletre”. A második vizsgálat a böjti 4. vasárnapja utáni szerdán volt. Ekkor a keresztési fogadalom tartalmát és az egész keresztelés szertartását ismertették velük. Ezt a vizsgálatot is mély értelmű szertartás követte. A pap megérintette a fülüket és azt mondta: „Eftta - nyilj meg” (nyilj meg az üdvösség igazságaira). Ezt követte a hitvallásnak és a Miatyánk imádságának megtanulásra való átadása (traditio). Mivel már elkezdődött a keresztiség szertartásának kiszolgáltatása, a papság és a hívők úgy tekintettek a katekuménekre, mint az egyház „örömeit” és szeretetteljes érzülettel, nagy örömmel vették őket körül. Ez az öröm túlsordult a nagyböjti 4. vasárnapjának liturgiájára is, amelyet a pápa a római Szent Kereszt bazilikában végzett, ahová rózsával a kezébe vonult be. Ez a rózsza a lelki tavasz jelképe volt, amely tavasz a keresztelési szertartásban éled fel. A papok

NAGYBÖJT A KELLŐ IDŐ

Írta: Tamás József gyulafehérvári segédpüspök

Andrea Mantegna,
Imádság a Getszemáni kertben, 1455.

és a Miatyánkot kívülről elmondani (reditio). Ezután szent olajjal kenték meg őket. Krisztus üdvözítő erejének jelképekével. Majd letették a keresztiségi fogadalommal. Ezzel végződött a keresztiségre való előkészület. Maga a keresztelés a húsvéti vigília szertartásán történt, ami a keresztény ókor egyik legnagyobb eseménye volt.

Ha ma nincs is meg ez a *katekumenátusi* rendszer (bár felélesztése sok helyen folyamatban van), azt akarja az egyház, hogy a nagyböjti szentidő tudatosítsa és elmélyítse a keresztény emberekben azt, hogy az egyház a megkeresztelték közössége, és hogy a keresztiség által húsvét tika révén Krisztussal a halálba temetkeznek és vele együtt új életre támadtak. Jézus az élő víz, Jézus a világ világossága, Jézus az örök élet.

A BŰNBÁNAT

Mivel a keresztiségben új teremtménnyé lettünk, ehhez a kezdethez mindig vissza kell térnünk, mert a keresztényiség állandó megtérés az Úrhoz. A megtérés, a bűnbánat a nagyböjti első napjától az utolsóig témája a liturgiának. A liturgia lila színe, oltáraink díszítésének elhagyása, az orgona lehalkulása, a bűnbánatra szólító szentírási szövegek, a hamvazkodás szertartása mind ezt célozzák.

Dramái szertartás a hamuszelenés és hamvazkodás. A hamuval való meghintés már az ószövetségben a bűnbánat jele volt. Így a niniveiek Jónás próféta prédikációjára bűnbánatot tartottak és ennek jelül hamuval hintették meg fejüket. Ugyanezt olvassuk Mardocheussal kapcsolatban is. A hamu kifejező jelképe a földi mulandóságnak és így természetes voltánál fogva is alkalmas arra, hogy bűnbánatra indíttson. Az őskeresztény korban eredetileg a nyilvános bűnösöknek szóló rítus volt. Nyilvános bűneiket nyilvános vezekléssel kellett jóvátenniük. Amikor elkezdtek a vezeklést, hamut hintettek fejükre és az öszülők paradicsomi kiűzetéshez hasonlóan őket is „kiűzték” a

templomból. A vezeklőket Nagycsütörtökön fogadták vissza az egyház közösségébe. Amikor a 10. században megszűnt ez a nyilvános vezeklési bűnbánattartás, általánossá lett valamennyi hívő számára a hamvazkodás.

A bűnbánat tartása külső cselekedetben öltött testet. Ezek a böjt, az ima és az alamizsnálkodás.

A böjt volt e szentidőhöz legkorábban kapcsolódó bűnbánati cselekedet. Szent Ireneus püspök (+202) értesítése szerint a 2. században a húsvétra való lelki előkészületként két napos böjt volt: nagypénteken és nagyszombaton. A niceai zsinat (325) már 40 napos előkészületi időt ismer, amiből 36 nap volt böjti nap, hiszen a keresztények vasárnap sosem böjtöltek, az az öröm napja volt. A 7. századi Gelazianum (miskönyv) szerint már nagyböjti első vasárnapja előtti szerdán, hamvazszerdán kezdődik az előkészítő idő, hogy kiegészüljön Jézus negyvennapos böjti mintájára a nagyböjti böjthez, 40 naposra. A böjtölés kb. ezer éven át abban állt, hogy nagyböjti idején csak este volt étkezés. Ezenkívül hús és szeszitalom volt meg, később pedig a tejféléktől is tartózkodtak (tej, vaj, túró, tojás). A 14. századtól a böjti fegyelem megenyhült. A testi böjt a negyvennapos böjti programnak csak az egyik felét képezte. A másik a lélek böjte, amely a rendetlen hajlamok, szenvedélyek megfékezését, a világi szórakozásoktól való tartózkodást, a bűnök elleni harcot jelentti, ami kihangsúlyozódott a liturgiában, bár a testi böjtöt jobban kihangsúlyozták.

Ma a testi böjtre vonatkozó előírás minimalizálódott. Inkább az önkéntesség, a szabad elhatározásból vállalt többletet hangsúlyozza az egyház: önként, szabadon annyit vállaljon mindenki, amennyit a szeretet diktál.

Az ima a másik böjti cselekedet. „Akkor tartjuk meg méltóan a böjtöt, ha könnyek között imádkozunk” - mondja Szent Benedek.

Az egyéni ima sürgetése mellett érdekes tényként említhetjük, hogy addig, amíg az őskeresztény korban csak vasárnaponként volt szentmise, a nagyböjti szent időben elég hamar kialakult az a szokás, hogy hétköznaponként is végezzenek szentmisét. Ezek a miseszövegek is azért alakultak ki, a nagyböjti hétköznapjain is azért tartottak szentmisét, hogy az imádságos lelkiületen keresztül is a szívbeli töredelmet felkeltsék.

Az alamizsnálkodás a harmadik bűnbánati cselekmény. A régi elnevezés, a keresztény *caritas*, minden megnyilatkozását, az irgalmasság testi és lelki cselekedeteit foglalja magában.

E nagyböjti gyakorlat az ó- és újszövetségi szentírásnak sok szép kijelentésére támaszkodik. „A Magasságbeli úgy tekint az alamizsnát, mintha neki adnánk értékes áldozati adományt” (Tób 4, 11). „Vízrel oltják el a lobogó tűzlángot, az irgalmas szeretet bűnöket engesztel” (Sir 3,

(Folytatás a 8. oldalon.)

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

A Szentháromság időleges valami?

E-mail-en érkezett egy norvégiai olvasónk levele. Felhatalmazott nevének használatára is, de inkább nem élek ezzel az engedéllyel, mert más olvasók, akkor is, ha nem névtelenül írnak, jobb néven veszik, ha nevük nem szerepel, és én nem szeretnék különbséget tenni. Sorait viszont szinte teljes egészében közlöm: „Remélem előljáróban megegyezhetünk a következőkben: Isten lélek, nem egy idős úr, aki valahol ül, s jobbán ül Jézus. Hanem ez csak egy kép, mivel mi, emberek szeretünk képekben gondolkodni. Abban is biztos megegyezünk, hogy a három nagy monoteista vallás, mikor egy Istenben hisz, akkor valóban egy Istenben hisz, az Istenhez viszont azzal kezdődött, hogy Jézus emberré lett, a Szentlélek is megjelent, tehát az Isten Szentháromság-gá lett. Ami biztos furcsa a másik két nagy monoteista vallás híveinek. Jézus a '0 év' előtt nem létezett, ő csak azért jött hozzánk 33 évig, hogy egy feladatot, egy célt a földön elvégezzon. Utána visszatért a mennyekbe, s nem ül az Atya jobbán, hanem újra lélekként azonos vele. Így tehát Kr. u. 34-től hozzá imádkozni, az nem helyes, nem valós. Csak Istenhez lehet imádkozni. Azaz a Szentháromság csak egy időleges valami volt, Kr. u. 0-tól 34-ig, utána visszaállt az eredeti Egyisten.”

Miklós atya válasza:

A fenti levélnek annál is inkább örülök, mert az elmult hét év alatt, vagyis amióta „Lenne egy kérdés...” című rovatunkot megkezdők, a Szentháromságot érintő kérdést, kivéve egyszer a Jehova tanúi kapcsán 1998 januárjában, nem tett fel senki. Ez azért is meglepő, mert a Szentháromság titka a keresztény hit és lét középpontja: az a hallatlan újdonság, aminek felismerésére az emberi ész magától nem ké-

pes, de talán éppen ezért foglalkoztatta attól fogva, hogy Jézus valamelyest fellebbentette róla a fátylat - immár két évezrede az Isten felé tapogatózó embert.

Mielőtt érdemben rátérnék olvasónk levelének témájára, két megjegyzés:

1. Azt, hogy az Egyistenben három személy van, azaz, hogy Isten háromszemélyű, nem a papok találták ki, hanem kizárólag Jézus Krisztustól tudjuk, az ő, az Újszövetségi Szentírásban velünk közölt (ki nyilatkozott) tanításából. Erre sem az Ószövetségben, sem pedig a Koránban nem találunk utalást. A Szentháromságban való hit ennél fogva, az Újszövetséget Isten szavának elfogadó kereszténység sajátja.

2. A Szentháromság - hittitok. Ez azt jelenti, hogy - bár nem tartalmaz logikai ellentmondást (nem állítja, hogy 1=3) - az emberi értelem, se megérteni, se átfogni nem tudja, de valamennyire közelíteni tud hozzá, legalábbis annyira, hogy a hit, amellyel azt elfogadja, értelmesen megalapozott legyen.

A Szentháromság

Ezek után lássuk röviden a Szentháromságra vonatkozó tanítás lényegét. Kiindulópont lehet Jézusnak, feltámadása után, de mennybemenetele előtt tanítványainak adott végső utasítása, amely a Máté evangélium záró mondata: „Én kaptam minden hatalmat égen és földön. Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket. Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében...” (Mt 28, 19). Jézus természetesen számos alkalommal beszélt az isteni személyekről, elsősorban az Atyáról, kifejtve hozzá való viszonyulását (Mt 11, 27; Jn 10, 30: „Én és az Atya egy vagyunk”) és részletesen az Utolsó Vacsorán mondott beszédében (Jn 14-17), ahol a Szentlélek lényegére és szerepére vonatkozólag is fontos utalásokat találunk. Szentháromság helyek egyébként nagyszámban fordulnak elő az Apostolok Cselekedeteiben (pl. a 2., 3., 6., 8., fejezetekben) és János és Pál leveleiben (több, mint 50-szer), ami arra mutat, hogy a Háromságos Egyisten hite már az első keresztény közösségekben eleven volt.

A keresztényülődés megszűnése után, az első egyetemes zsinatok (325 - Nicea, 381 - Konstantinápoly) megfogalmazták az Egyház hivatalos tanítását, egyes, már abban az időben elharapózott, téves nézetekkel szemben: az *arianizmus* szerint Jézus nem egyelényű az Atyával. (nem *homouziós*), hanem csak hasonló lényű (*homoiuziosz*), ennél fogva nem Isten, hanem csak teremtmény; a *doketizmus* azt tanította, hogy Jézusnak, mint valóságos Istennek csak látszatra volt emberi teste, tehát nem volt valóságos ember is; a *szabelianizmus* azt vallotta, hogy Atya, Fiú, Szentlélek csak különféle elnevezései Istennek, különféle megjelenési módjai a mi számunkra, de nem három személy; a *triteizmus* odáig ment, hogy a három isteni személyben három istenséget látott, akik a közös hatalom és akarat által váltak eggyé.

Az Egyház, Szentháromságra vonatkozó tanítása pontosításánál, korabeli görög filozófiában használt fogalmakat kölcsönözött ki. Különösen három fogalom tűnt alkalmasnak: a „lényeg”, illetve „természet”, a „személy” és a „vonatkozás”.

- „Lényeg”, illetve „természet” jelzi magát a teljes isteni valóságot.

- „Személy”: a „természet” egyéni birtoklása az értelem és akarat által.

Az embernél a „természet” véges, ennél fogva birtoklása, „személy” mivolta is az. Istennél a „természet” végtelen, tehát birtoklásának módja, ami a „személy” sajátja, szintén végtelen: Benne „természet” és „személy” egy valóság, de nem azonoság.

- „Vonatkozás”: egy „személy” más (tárgyhoz vagy személyhez) való viszonya. A „vonatkozás” különbözőségeit feltételez.

Ezek előrebocsátása után lássuk a Szentháromságról szóló tan alaptételeit:

VELÜNK VAN

2. AZ EUCHARISZTIA HÁRMAS ARCULATA

Tudjuk, hogy a keresztényülődést három szentséggel ünnepli az Egyház: első a kereszttség, majd később a bérmálásban erősül meg keresztény mivoltunk, és végül az Eucharisztia által teljesedik be Krisztus életében való részvételünk egész életünk folyamán. Minden alkalommal, amikor az Eucharisziában részt veszünk, kereszttségi elkötelezettségünket valljuk és tapasztaljuk meg újra és újra.

Most azonban arra szeretnénk rámutatni, hogy kezdettől fogva az Eucharisztia hármasságát mutat: benne valóban jelen van maga Jézus Krisztus, - aki a szentmise-áldozatban jelenlévővé teszi keresztthalálát és feltámadását, - majd a szentáldozásban ételül és itallal adja magát nekünk, hogy egyik lehessünk vele. Tehát

1. A Szentháromság egy Isten. Ez azt jelenti, hogy a három isteni személynek egy és ugyanazon isteni természet a sajátja, öröktől fogva, mindegyiknek osztatlanul, teljes egészében.

2. A három isteni személy valóban különbözik egymástól, mégpedig eredetét illetően. Istenben két valós eredést különböztetünk meg (processio): a „nemzés”-t (generatio) és a „lehelés”-t (spiratio). Az Atya az isteni természetet, mint „nemző” birtokolja, és „személy” mivolta is ebben áll. A „nemzés”-ből ered a „Fiú”, aki mint „nemzett”, mint aki az Atyától „született”, birtokolja öröktől fogva az isteni természetet. A Szentlélek az Atyától és a Fiútól „származik”: ezt jelöli a teológia a „lehelés” kifejezéssel.

Számunkra valamivel könnyebben megközelíthető a Szentháromság személyalkotó élete, illetve a személyek különbözősége, ha abból indulunk ki, hogy Isten tiszta szellem, tehát belső élete, (így az eredékek is), a szellem tevékenységének, az értelemnek és akaratnak felel meg. Ennél fogva: az Atya megismeri önmagát - ezáltal „személy”; önmegismerését kimondja egy „Szó”-ban, „Ige”-ben - ez a második isteni személy, az Ige/Fiú; az Atya és a Fiú szeretik egymást - ez a Szentlélek.

3. Az isteni személyek egymással vonatkozásban állnak. E vonatkozások jelzik a személyek közti különbséget, de nem érintik az isteni természet egységét. „Ezen egység folytán az Atya egészen a Fiúban van, egészen a Szentlélekben; a Fiú egészen az Atyában van és egészen a Szentlélekben; a Szentlélek egészen az Atyában van és egészen a Fiúban” (Firenzei zsinat, 1442). Az Atya sose cselekszik a Fiú és a Szentlélek nélkül, sem a Fiú, vagy a Szentlélek, az Atya és egymás nélkül. Tehát a teremts is, a Megváltás is a teljes Szentháromság műve, akkor is, ha az Atyának, illetve a Fiúnak tulajdonított. Ugyanez áll a Szentléleknek tulajdonított Megszentelésre is (szentségek, kegyelem): az is a teljes Szentháromság műve.

A Megtestesülés

Norvégiai olvasónk levelében kitér a Megtestesülés titkára is. Mit jelent ez? Azt, hogy a második isteni személy egy adott történelmi pillanattal felvette isteni természetét mellé az emberit is: „Az Ige testté lett” (Jn 1, 14). Isteni személyisége egybefonta a két természetet, tehát valóságos Isten és valóságos ember, emberi személyiség nélkül, de emberi lélekkel, tudással, akarattal és testtel, és emberi néven, mint Jézus Krisztus.

A Megtestesülés körül is akadtak tévhitok. A már említetteknek kívül a *nesztorianizmus*, amely Krisztusban külön emberi személyiséget tételezett fel és a mo-

valóságos jelenléte, húsvéti áldozata és megdicsőülése, valamint a szentáldozás, hármasságát fejezi ki ugyanannak a szentségnek. Az ősegyházban, és még vagy ezer évig, ezt minden keresztény jól tudta. Amikor résztvettek a szentmisén, tudták, hogy ott Krisztus van jelen, aki feláldozza magát értünk, de fel is támad halottaiból, és ehhez a Krisztushoz kapcsolták életüket. Szinte természetes volt, hogy a szentáldozásban ezzel a Jézus Krisztussal egyesültek majd minden alkalommal, mert ezzel fejezték ki keresztény azonosságukat. Ahogy a vértanúk mondták: „Az Eucharisztia nélkül nem tudunk élni!” (Sine Dominico esse non possumus!).

Az idők folyamán azonban az Eucharisztia egyetlen titkának hármasságát elbomlott. Már az 5. században egyesek féltek megközelíteni a „*mysterium tremendum*”-ot, vagyis az Úr Jézus jelenlétének félelmetes titkát, és elmaradtak a szentáldozástól. A *monofizita* eretnekség, mely túlhangsúlyozta Jézus isteni természetét, arra vezetett, hogy a hívek bűnösségük tudatában nem merték magukhoz venni az Úr Jézust a szentáldozásban, pedig amikor Jézus étel és ital formájában adta magát nekünk, jól tudta, hogy gyors és bűnös embereknek adja magát. Nem várta el tőlünk, hogy szentek legyünk, (mint ahogy később ezt a *janzenista* eretnekség megkövetelni látszott), hanem ide adta magát úti eddelül, *Viaticum*-ként, (*ephodon*) földi vándorunk tartamára. Ezek a keresztények hittek az Úr Jézus valóságos jelenlétében, részt is vettek a szentmise-áldozaton, de nem járultak szentáldozáshoz. Elmaradt tehát a Jézussal való bensőséges egyesülésük. - A szentáldozás így elválasztódott a szentmisétől, olyannyira, hogy ha a 20. században valaki mégis szentáldozáshoz akart járni, akkor vagy mise előtt vagy utána áldozhatott, de nem alatta, pedig az áldozás szerzesze része a szentmisének.

A 9. századtól kezdve teológiai viták keletkeztek az Úr Jézus valóságos jelenlétevel kapcsolatban az Eucharisziában. (Radbertus, Ratramnus, Berengarius). Egyesek csupán szimbolikus jelenlétet láttak benne, mások meg eltúlozták a valóságos jelenlétet és egészen banális módon próbálták azt megmagyarázni. Végül is az Egyház megfogalmazta filozófiai fogalmak segítségével az átlenyegülést (*transubstantiatio*) tanát, vagyis egyszerűen kijelentette, hogy jöllehet a külső színe a kenyérnek és borknak megmarad az átváltoztatás után, a kenyérnek és borknak a lényege „átváltozik” Krisztus testévé és vérévé. Az Egyház továbbá hangsúlyozta Jézus valóságos, *szubsztanciális* jelenlétét azzal is, hogy bevezette az „Úrnapijának” az ünnepeit, amivel az Eucharisztia imáadására szólít fel minket, hiszen maga Jézus Krisztus, az Isten-ember van itt jelen. Ezzel kapcsolatban megjelent aztán az Egyház teológiájában és a hívek ájtatosságában is Krisztus valóságos jelenlétének a gyakorlati formája, az eucharisztikus imáadás, szentség-látogatás, szentség-kitétel és -áldás formájában. - Volt tehát szentmise, néha szentáldozás is a misén kívül, és az Ol-társaság imáadás a *tabernakulum*ban, vagy pedig a *monstranciában* kitéve. Így bomlott fel az Eucharisztia egész titkának hármasságát három szintre különálló fejezetre, melynek megvoltak üdvös hatásai, de mégis elkülönültek egymástól, akik szervesen együvé tartoznak.

A 2. Vatikáni Zsinatnak sikerült azonban újra egyesíteni ezt a három arculatot, és középpontba helyezni az Egyház ősi tanítását az Eucharisziával kapcsolatban.

Miklós házy Attila S. J., püspök

IMASZÁNDÉKOK

Február

1.

Imádkozunk, hogy a betegek, a legszegényebbek is, megkaphassák az emberhez méltó ápolást és orvosi kezelést.

Az egészséges ember viszonylag könnyen tud emberhez méltó viszonyokat teremteni maga körül. Az emberi méltóságot és személyiséget azonban lemondások, önmegtartózkodások által is lehet fejleszteni.

Csupán a helyesen és sokoldalúan fejlődött személyek képesek megfelelően oda hárni, hogy olyanok is részt vehessenek az emberhez méltó ápolásban és orvosi kezelésben, akik a maguk számára ezt - valószerűleg - képtelenek kiharcolni, illetve elérni.

A beteg ember (legtöbb esetben) eleve harc képtelen, erőtlen, általában nem ismeri a lehetőségeket s az azokhoz vezető utakat. Ilyenkor eligazításra, segítségre van szükség, emberekre, akik szükség esetén anyagilag is támogatják.

2.

Imádkozunk, hogy minden misszionárius fokozatosan felismerje, hogy csak Krisztus iránti lángoló szeretettel lehet hatékonyan és meggyőzően terjeszteni az Örömhírt.

Amikor hivatása kezdetén az ember arról hall, hogy neki kell továbbádnia Jézus Krisztus Örömhírét, lángol a fiatal szív. Ez a lángolás természetesen magától Jézustól származik, ő „gyújtja” lángra azok buzgósgát, akik önfeláldozó módon akarják hirdetni az Örömhírt. Ők minél több embert akarnak megismertetni a mindnyájunkat üdvözülésre hívó isteni Megváltóval.

Nehéz dolog azonban úgy hirdetni az Evangéliumot, hogy nem sugározzuk a kegyelmi örömet. Ennek fellobbantása a Szentlélek műve: Ő gyújtja lángra a befogadók készségét is. A mi feladatunk, hogy teljes lelkesedéssel és odaadással hirdessük az örömhírt. Imádkozunk, hogy a Szentlélek lángnyelvei megfelelő időben érkezzenek!

Fejős Ottó

(Folytatás a 6. oldalon.)

POLITIZÁLHAT-E AZ EGYHÁZ?

Az elmúlt hetekben valóságos kultúr-harc alakult ki Magyarországon, amint egy katolikus újságíró rámutatott az egyházi iskolák állami finanszírozása körüli vitákról írva. A sajtó egyházellenes megnyilatkozásait figyelve könnyen megállapíthatjuk, hogy tények helyett ideológia érvényesül, hogy a 2005-ös költségvetési tervezet alátámasztásakor a minisztérium manipulálja a nyilvánosság előtt a számadatokat, és a szocialista-liberális pártkormány kijátssza az 1990/IV-es törvényt a lelkiismereti és vallásszabadságról, megsérti az 1997-es vatikáni-magyar megállapodást.

Nemcsak az iskolaiügyben, hanem a kettős állampolgárságra vonatkozó népszavazás körüli csatározásban is gyakran hallottuk és olvastuk az ilyen kijelentéseket: „Az egyház nem politizálhat”, a Magyar Püspöki Kar - Titkársága révén - illetéktelenül avatkozott bele a politikába stb. Egy volt miniszterelnök pár évvel ezelőtt kijelentette: „A zsinat tanítása szerint az egyház, egyháziak politizálása tilos.” Most pedig, december 18-án vatikáni látogatásáról nyilatkozva Gyurcsány Ferenc miniszterelnök elmondta a magyar újságíróknak, hogy a beszámolójában kitért a magyar katolikus egyház közéleti szerepére. A Magyar Távirati Iroda híradása szerint Angelo Sodano bíboros államtitkárral folytatott megbeszélésén főleg erre a kérdésre koncentráltak, tehát „miként értékelhető az az aktív közéleti szerep, amely sokakban kétséget ébreszt, helyes-e, ha azokban a kérdésekben nyílt és egyértelmű állásfoglalást tesz közé a magyar katolikus egyház püspöki kara, illetve ezt helyenként aggodalomra adott adóan képviselik. Amely kérdések egyébként a pártpolitika tárgykerébe tartoznak, vagy messze túlterjeszkednek ezek a kérdések a hit szabad megvallásának és a vallásszabadság gyakorlásának tárgykörén.” Így Gyurcsány Ferenc közlése az MTI híradása szerint.

Most röviden összefoglalom a zsinat és a pápák tanítását a kérdéssről. Ha az egyházat támadó pártideológusok forgatnák a zsinat dokumentumait és ismernék az egyház szociális tanítását, árnyaltabban fogalmaznának. Az egyház több mint száz éves szociális tanítása - XIII. Leótól II. János Pálig - világosan körülírta a keresztények társadalmi/politikai elkötelezettségét. Világos, hogy az „egyház” nemcsak a hierarchia, hanem minden megkeresztelt ember az egyház tagja. II. János Pál - elődjei tanítását követve - megmagyarázta, hogy az egyház társadalmi tanítása vezérelveket, a megítélés kritériumával, a cselekvés normáinak ismertetésével segíti a közéleti kérdések jobb megoldását. „E tanítás nem harmadik út a kapitalizmus és a marxista kollektívizmus között (...),

hanem minden tekintetben sajátos tanítás. (...) Nem ideológia, hanem teológia, mégpedig az erkölcsoteológia területéhez tartozik. Az egyház szociális tanításának előadása és terjesztése evangéliumi küldetés, amely az egyház sajátja.” (Sollicitudo rei socialis, 41). Ugyanebben a körlevélben (31.) a pápa azt is kiemelte, hogy az egyháznak lelkipásztori kötelessége a szociális tanítás kifejtése és terjesztése. A papjelölteket fel kell készíteni arra, hogy a híveknek irányt tudjanak mutatni közéleti kérdésekben, hangoztatta egy korábbi vatikáni dokumentum. Legújabbban pedig a Vatikánban kiadtak egy kompendiumot, az egyház szociális tanításának rendszerezett összefoglalását, ezzel is jelezve a kérdés fontosságát. 2003 elején Ratzinger bíboros is közzétette a pápa jóváhagyásával egy dokumentumot, amelyben bírálja a keresztények növekvő közönyét a politikai kérdésekkel szemben.

Az általános elveket egy-egy ország püspökei a konkrét helyzetre alkalmazzák. Ezt tették a magyar főpásztorok 1997-es körlevelükben: „Igazságosabb és testvériesebb világot!” Legutóbb pedig az egyházi iskolák és intézmények körüli vitákban is joggal nyilatkoztak, hiszen közfeladatokról van szó. Az a tény, hogy az egyház és az állam szétválasztása megtörtént, és mindkettő a saját illetékességi körében önálló, nem jelenti azt, hogy a főpásztorok és a papok nem szólhatnak bele olyan politikát is érintő kérdésekbe, amelyek az egyház evangélicizáló küldetéséhez tartoznak. Az a zsinati elv, hogy az egyház nem elegendik semmilyen politikai közösséggel, és nincs köve semmilyen politikai rendszerhez, nem jelenti azt, hogy az egyház „semleges” a politikai irányokkal, pártokkal szemben. Ha az egyház szociális tanítása szerint „ugyanaz a hit lehetővé tesz is különböző legitím választásokat” (Octogesima adveniens, 50) - természetesen demokratikus társadalomról, államról van szó - még nem jelenti azt, hogy minden irány, világnézet, párt „közömbös” számára. Meg kell vizsgálni az ideológiákat, a programokat, az ígéreteket és a megvalósításokat, azt, hogy valóban biztosítva van-e a vallásszabadság, az egyház szabad működése, az emberi jogok, a szolidaritás és az igazságosság, a szándékok és az eszközök helyessége, - és az egyház iránytatása szerint kell megtenni a választásokat. Egyszóval: Az egyház tagjainak és vezetőinek kötelessége a politizálás, ha ezt az evangelizálás megköveteli.

Befejezésül XI. Piusz szavait idézem: „A politika a felebaráti szeretet gyakorlásának legkiválóbb módja lehet.”

(Elhangzott 2004. december 20-án este a Vatikáni Rádióban.)

P. Szabó Ferenc S. J., Budapest

AZ IDEGENGYŰLŐLET ELLEN...

Folytatás az 1. oldalról.

hoz, amelyet gyakran választok a vándorlók és utazók világnapi üzenetemhez, tudniillik ahhoz a keresztény kötelességhez, hogy minden rászoruló befogadjunk, aki az ajtónkon kopog. Ez a nyitottság olyan erős, élő keresztény közösségeket épít, amelyeket a Lélek olyan ajándékokkal gazdagít, amelyeket más kultúrák új tanítványai ajándékoznak nekik. Alapvetően az evangéliumi szeretet fejeződik ki abban a szolidaritásban, amely a világ minden részén a vándorlók és utazók számára a sokféle segélyprogramot is életi. Ahhoz, hogy a vándorlókért és az üldözöttekért végzett szolgálat egyházi örökségének konkrét jelentőségét megértsük, az olyan személyiségek vívmányaira és hagyatékára kell emlékeznünk, mint Szent Saverio

Cabrini Francesca vagy Jean Baptist Scablirini püspök, vagy a katolikus Karitás segélyszervezetnek és a Vándorlás Nemzetközi Katolikus Tanácsának napjainkban kifejtett széleskörű tevékenysége.

Nem mindig könnyű szolidaritásra cselekedni. Ez gyakorlatot kíván és azt, hogy felhagyjunk az elzárkózó magatartással. Az elzárkózás sok mai társadalomban agyafülből és áthatóbb lett. Az Egyház minden szinten él a nevelés és a képzés széleskörű lehetőségeivel, hogy megelőzze az ilyen jelenségeket. Ezért szőltem fel a szülőket és a tanítókat, hogy a katolikus szociális tanításra támaszkodva álljanak ki a rasszizmussal és az idegengyűlölettel szemben.

4. Egyre mélyebben Krisztusba gyökerezve kell a keresztényeknek minden irány-

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásukat egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgáltatáikat távol a hazától, az idegenben.

Popa Péter atya disszertáns a Fribourgi Egyetemen, a genfi, Lausanne-i és Fribourgi-i katolikus magyarok lelkipásztorja Tempfli József nagyváradi püspök engedélyével, a helyi magyar hívek kérésére és anyagi támogatásával, az illetékes svájci püspökök tudtával. A Nagyváradi Egyházmegye papja.

Popa Péter

1971. december 22-én született Nagyváradon. 1978-tól 1990-ig szülővárosában végezte elemi iskoláit és gimnáziumi tanulmányait. Közben a román úszó válogatott tagjaként műgörgő országos bajnokságot nyert 1985-ben. 1990-ben érettségizett a Nagyváradi „Mihai Eminescu” gimnáziumban, román nyelven. Aztán beiratkozott a nagyváradi Borromei Szent Károly Teológia levelező hittanári szakára és a bukaresti Testnevelési Főiskola levelező edzői szakára. 1990-től 1991-ig plébániai kiegészítőként, illetve hitoktatóként dolgozott és úszó-oktatóként tevékenykedett. 1991-ben, a sikeres felvételi vizsga eredményeként a gyulafehérvári teológián, mint ösztöndíjas, elkezdhetette kispapi tanulmányait az egri szemináriumban és papnevelő intézetben, ahol teológiai tanulmányai közben az 1993/94-es főiskolai tanévben elvégezte a „Gárdonyi Géza” Újságíró Akadémiát, és középfokú újságírói képzettséget szerzett, az 1994/95-ös tanévben alapfokú jelbeszéd tanfolyamon vett részt, és rendszeresen tartott hittanórákat halmozottan szerült és süketnéma gyerekeknek. 1993-ban és 1995-ben francia nyelvkurzusokon vett részt Bruxellesben. 1997-ben teológiai diplomát szerzett az egri Hittudományi Főiskolán és június 22-én Tempfli József nagyváradi megyéspüspök pappá szentelte a nagyváradi székesegyházban az egyházmegye szolgálatára. Újmisszió jelmondata: „Domine ad quem ibimus” - Uram, kihez mennénk (Jn 6, 68).

1997-1998 között plébániai kormányzó és egyetemi lelkész Nagyváradon, 2000. ja-

nuár-szeptember között a Nagyvárad-Olaszi „Szentlélek” Plébánia segédlelkésze és a Nagyvárad-Katalin telepi egyházköröség plébániai kormányzója, közben 1998-tól 2000-ig Rómában, a Casa Balthasar-magyar, lelki és teológiai képzésben vett részt. 1997-ben „Túl/élni”, 2000-ben „Kereszt és három pont” címmel jelent meg verses kötet, a miskolci Felsőmagyarország kiadónál.

2000. őszétől a genfi és Lausanne-i magyar katolikus közösségek kérésére, Tempfli József nagyváradi megyéspüspök engedélyével, a francia Svájcban élő katolikus magyarok lelkipásztorja, és havonta magyar miséz Bernben. 2001. nyári szemeszterétől a Fribourgi Egyetem Teológia Fakultásán morális teológiából készíti doktori disszertációját. 2002-től a Magyar Katolikus Újságírók Szövetségének tagja.

Magyar szentmiséket tart rendszeresen

Genfben: minden hónap 1. és 3. vasárnapján 11.15-kor, a Szent Bonifác kápolnában, Av. Du Mail 14;

Lausanne-ban: minden hónap 2. és 4. vasárnapján 9.15-kor, a Servan kápolnában, E. Grasset 7;

Fribourg-ban: minden hónap utolsó vasárnapján 11.15-kor, az Orsolyiták kápolnában, Rue de Lausanne 92; és havonta egyszer Bernben, ahol egyébként minden vasárnap 11.45-kor van magyar szentmise a Viktoriaheim kápolnában, Schänzlistr. 63.

Minden hónap 1. és 3. szombatján 10.00-kor, 11.00-kor és 18.00-kor hittanórákat tart gyerekeknek, fiataloknak és felnőtteknek a Genfi Magyar Könyvtárban, Ch. De Terroux, 21, Grand-Saconnex.

Érdeklődni: Abbé Petru Popa, Route du Comptoir 2, CH-1700 Fribourg, Tel.: +41/26 534 06 72, Fax: +41/26 425 42 01

Templomkert@hispeed.ch

http://homepage.hispeed.ch/Templomkert

Cserháti Ferenc

Egyház és az Egyház tanításának hitelisége a személy alapvető tiszteletétől, a pásztorok és a hívek erkölcsi bátorságától függ, hogy „mindig a szeretet fogadjanak” (vö.: Novo millennio in eunte 49.).

5. Aligha kell hangsúlyozni, hogy a kulturálisan vegyes közösségek egyedülálló lehetőségeit nyújtanak arra, hogy elmélyítsék a más egyházakkal és egyházi közösségekkel való egység ajándékát. Közülük több is a saját közösségen belül és a katolikus egyházzal együtt hathatósan fűradozik egy olyan társadalom felépítéséért, amelyben a vándorlók kultúrája és különleges adományai ösztönöznek megbecsülésnek örvendenek, és amelyben a rasszizmustól, az idegengyűlöletől és a túlzott nacionalizmustól való megőrzés ellen prófétai módon lépnek fel.

Mária, Isten anyja, aki abban az órában, amikor világra hozta fiát maga is visszaútitott volt, segítsen az Egyháznak, hogy egység jele és eszköze legyen a kultúrák és nemzetek egyetlen családjában. Az ő közbenjárása tegye lehetővé számunkra, hogy Krisztus megtestesüléséről és folytonos jelenlétéről tegyünk bizottságot életünkben, aki a megváltás művét hátrányos megkülönböztetés, elutasítás és kirekesztés nélkül általunk folytatja a történelemben és a világban. Isten bősége áldása legyen mindazokkal, akik szívesen fogadják be az idegeneket Krisztus nevében. Vatikán, 2004. október 24. - MK

Gyermekeknek

GYERTYAFÉNYEK

Még alig aludtak ki az adventi koszorú gyertyái, még alig mondunk búcsút a karácsonyfát díszítő fényeknek, a gyertya és általa a fény, az élet szimbóluma újra központi szerepet kap életünkben. Február 2-án van Gyertyaszentelő Boldogasszony - újabban - Urunk bemutatása ünnepe. Ezen a napon mutatta be Szűz Mária és Szent József a gyermek Jézust az Úrnak a jeruzsálemi templomban. Mária karján látjuk a Kisdedet, aki a Világ Világossága lett. Ennek emlékére gyűjtjük meg a megszentelt gyertyát, és sok helyen még ma is szép szokásként él a templomi gyertyás körmenet.

Bizonyára megfigyelték, hogy az egyházi szertartásokban milyen jelentős szerepet kap a gyertya, a fény - Krisztus világossága. Keresztelés alkalmával a pap gyertyát ad a szülők kezébe. Gyertya kerül az ünnepi asztalra, a születésnap tortára, és a vasárnapi misének is elmaradhat-

atlan kelléke. Halottak napján gyertyát gyújtunk szereteteink sírján is, hogy az örök világosság fényeskedjék nekik.

Szép jelkép: ez a fény - Krisztus világossága eloszlatja a bűn lelki sötétségét, meggyújtja szívünkben a hit és a szeretet fényét. Ahol gyertyák égnek, ott még rosszkodni is nehezebb. Megilletődve állunk előtte, és szívünket jóleső melegsége járja át. Kívánom, hogy a hit és szeretet lángja soha se aludjon ki szívetekben, és fénylő gyertyaként világítsatok magatok is.

Gyertyaszentelőhöz fűződik még az a kedves népi megfigyelés is: ha gyertyaszentelő napján kísüt a nap és a medve kijön a barlangjából és árnyékát meglátja, akkor visszabújik, mert sokáig tart a tél. Ha nem süt ki a nap és a medve barlangjában marad, akkor közel a tavasz. Valamiképpen ez is a fényvel, a világossággal, a tavaszi ébredéssel függ össze! Szeretettel:

Judit néni

Fiataloknak

A VILÁG VILÁGOSSÁGA

Ez a szó: világosság, legalább kétszázszor fordul elő a Szentírásban. A teremtés első pillanata, a világosság születése... Nekünk a világosság, a fény, minden pozitív gondolat, érzélem társa, ami biztosságot, tisztán látást ad. Milyen drága, értékes volt a megbabonázott tűz az embernek valamikor az idők kezdetén! Védelem az ijesztő árnyakat vető sötétség ellen, meleget adó, családost őröz világosság, fényesség! Sokan hitték, és ma is hiszik, az istenek a fényben élnek, ők a világosság ajándékozói...

A kereszténységnek is alapja, fundamentuma a világosság, a fény. „Én vagyok a világ világossága” - mondja Jézus magáról. De, ami megdöbbentő, s ez a mai napig is érvényes kihívás minden Krisztus-követő számára, az Jézus kijelentése tanítványairól: „Ti vagytok a világ világossága...”

Mint lámpatartóra tett mécses világítások az embereknek, legyetek részesei az igazi, örök fénynek, a világosságnak... A mécses, szerény, emberi fényforrás. Nem rabot vallató, kínzó fényugár. Ez-

zel kapcsolatban egy kedves kis történetet jut eszembe...

Volt egyszer egy kis lámpa, egy kis mécses. Barátságos, meleg fényt árasztott. Az emberek jól érezték magukat szelíd, pislákoló világosságánál. Boldog meglepődöttségé azonban csak addig tartott, amíg egy napon észrevette, hogy rajta kívül is vannak fényforrások, amelyek nálánál sokkal nagyobb világosságot árasztanak. A reklámok neonsövegei, a színpadok rivalda fénye elhomályosították minden erőfeszítését...

Bár csak én is ilyen lehetnék, sóhajtozom magamban... S lám csoda történt: fénye erősödött, egyre hatalmasabb, sugárzóbb lett, minden apró, eldugott sarkot megvilágított, vakítóan tündökölt... De ahejlett, hogy az emberek hálásak lettek volna, szemüket hunyorogva eltakarták... „Ti vagytok a világ világossága”... a szerény mécses, ami fényt ad, ott, ahová állították. Nem kérkedő, nem sértő, nem tolatkodó, hanem egyszerű és céltartó, megbízható.

Pál atya

MAGYAR ISKOLA ERDÉLYBEN

Erdélyben sokat javult a helyzet a tanulási lehetőségek terén az 1989-es változás után. Főleg az egyházi iskolák létesítése hozott több és jobb lehetőséget a gyermekek számára. A magyarság nagy óhaja, hogy államilag támogatott önálló magyar iskolákat, egyetemeket hozzon létre, ahol a végzettséget vita és mindenféle kálváriajárás nélkül elismerik az országban. Óriási megerőltetést és hátrányos helyzetet okoz a diákoknak, román társaikkal szemben, hogy az amúgy is nehéz anyagot nem tanulhatják anyanyelvükön. S ez nem csak az egyetemeken van így, hanem pl. az elemi iskolákban is, ahol a földrajz és a történelmet román nyelven tanulják, s így a gyerekek nagyrésze ebből a két tantárgyból jóformán semmit sem tud.

A magyar történelem ismerete itt nem kötelező, de 1989 után (ha olyan a tanár), ezekről is tudomást szerezhettek a gyerekek, de a papok a hittan órák alkalmával legalább a fontosabb dolgokra megtanítják a gyerekeket, és a szülők, nagyszülők is elmondanak átélte, megtapasztalt eseményeket. Nagyon sok jó könyv van az üzletben is, de olyan drágák, hogy nem sok gyerekeknek van lehetősége megvásárolni azokat.

Van olyan szakiskolát végzett gyerek, aki egy szerszámmal sem tudja a magyar nevet, és e miatt sok kellemetlensége adódik az idősebb magyar mesterekkel. Az állam nyelvét mindenkinek kötelessége megtanulni - ezzel egyetérték -, de ha a gyermek tiszta magyar közösségben él, az iskolában nem tud tökéletesen megtanulni románul (főleg a falusi gyerekek), mert nincs akivel gyakorolja a beszédet.

Ismerek olyan személyt, aki úgy vonult be katonának, hogy semmit sem tudott románul. Volt is baja szegénynek, amíg legalább a vezényszavakat megtanulta. Szidták, szekirozták és a szemére vetették, hogy nem szégyelli a román kényeret megenni? Katona társa, amikor lefordította neki magyarra, sírva válaszolta: Engedjenek haza, van nekünk otthon magyar kenyér.

A Székelyföldön sok a színmagyar lakosú község. Én is egy ilyen faluban gyermekkedtem, ott román szót nem lehetett hallani. Amikor 1950-ben családunkat kitelepítették Szilágysomlyóra, az új lakhelyen akartak tovább taníttatni. A felvételi vizsgák már végetérték, de édesapám elintézte, hogy utólag letehessem a vizsgát. Ő is velem jött a felvételi vizsgá-

MIÉRT ÉPPE MARIENFELD?

a világ fiatalágát, hogy ott „egymást jobban megismerjék és az Úr Lelkét kérve, a keresztények egységéért fáradozzanak.”

A pápa, aki személyesen is jelen akar lenni közöttünk, a következő motót választotta ki az eseménynek: „Eljöttünk, hogy imádjuk Őt” (Mt 2, 1). E rövid szentírási idézet utal a napkeleti bölcsek gyermeki hódolatára, amely gyönyörű vezérgondolatot sugall az Eucharisztia évében találkozni, lelkileg töltkezni kívánó, fiatal nemzedék számára. Nem véletlen a szentírási idézet kiválasztása sem, hiszen a hagyomány szerint, évszázadok óta a kölni dómban tiszteli a keresztény világ a gyermek Jézust imádó mágusok ereklyéit.

Hónapok óta folynak az előkészületek a kölni érsekség területén, és minden más német egyházközségben, hogy kellő körültekintéssel sikerüljön megszervezni a nagy eseményt, melyre kb. egy millió fiatalat várnak.

A nyár elején nagy port kavart fel az a vita, amely a záróesemény színhelyének kivá-

ra. Két évig megszaktátásom volt betegségem, így nagyon féltem. Nem volt baj a magyarnál és a számtannál, de a románból azt a keveset is elfelejtettem, amit tudtam. Megértő volt a tanár, segítette, lediktált valami szöveget, majd azt mondta, írjak le egy verset.

- Én nem tudok román verset, tanár úr! Elfelejtettem - mondtam félénken.
- A Himnuszt csak tudod? - biztatótt.
- Hát... az első szakaszát.
- Na, azt írd le! - mondta barátságosan, és én leírtam.

Elvette a tanár a dolgozatomat, beleértett és hatalmas kacagás fogta el.

- Valami számárságot írtál - mondta édesapám. (Ő is bent volt az osztályban.)
- Nem tudom... feleltem.

Aztán visszajött a tanár még mindig nevetve. - Jöjjön csak Finta úr! Olvassa, mit írt a lány! - Édesapám olvasni kezdte: Tráiascá regele in pace și onor! (Éljen a király békében és tiszteletben!)

Édesapám arcára kiült a rémület. 3 évvel a román király elűzése után éltetni a királyt, amikor még a nevét sem szabad kiejteni! Erélyesen kiáltott rám: - hol tanultad te ezt? - Majdnem sírva válaszoltam: - Tudja a nyavalya. Erre a tanár ismét elkapta a kacagó görcs. Édesapám még mindig aggodalmasan nézett a tanárra: - Tanár úr, kérem, nem lehetne... - A tanár a szavába vágott: - Ugyan, Finta úr, csak nem gondolja, hogy bajt okozok Önnek. De ilyen is csak egy székely gyerekkel történhet meg! Én pedig nem értettem az egészből semmit, csak azt, hogy a tanár egy másik verset diktált le nekem. Aztán a kommunista himnuszt is megtanultam.

Később az iskolában, nehéz volt lépést tartani az osztálytársakkal, mert ők mind tudtak románul. Az életbe kikerülve, mindent megtanultam, amit a szolgálatom megkövetelt és becsülettel elvégeztem a rám bízott feladatot.

Ma nagyon sok tehetséges gyerek van, megérdemelnék, hogy ne másodrangú állampolgárként csak a szolgálomunkat kapják, hanem vezető beosztásban is bizonyíthatassák tudásukat, képességüket.

Segíteni, támogatni kell őket, mert ők a továbbvivői, a megőrzői a magyar értékeknek, s ezeket veszni hagyni nagy vétek.

Finta Etelka, Futásfalva

lasztása körül alakult ki. A szervezők előbb egy régi, nem működő katonai repülőteret és környékét szemelték ki erre a célra Sankt Augustin Hangelar városrészében. A természetvédők szervezete megvétőzta a helyszínt és jogi eljárást helyezett kilátásba, ha a szervezők nem keresnek más helyet. Így tovább folyt a találgatás afelől, hogy melyik az a Kölnhöz közel eső szabadterület, amelyen több százezer fiatal tud majd gondmentesen összegyűlni a pápával?

„Aztán, ahogy a napkeleti bölcsek elmentek...”, hosszas keresgélés után, meglelt a hely: Boldog Adolf Kolping szülővárosának közelében, Marienfelden (Kerpen). Mindaz, ami az illetékeseknek hónapokig bosszúságot okozott, gondviselészerű fordulatot hozott. Mert itt még több ember febr, mint Sankt Augustinban. És főleg, mert Marienföld területe „szent hely”. Nemcsak azóta, hogy a szervezők 2004. október közepén, tehát tíz hónappal az esemény előtt, egy ünnepélyes szentmisével, lelki értelemben „elfogalták”. E hely már nagyon régóta az, amivé a világifjúsági találkozó kíván válni: istentiszteleti hely. Itt a ciszter szerzetesek egy romos kápolnában őrzik valamikor egy nagyon régi kőből készült szenvedő Mária szobrot. S ez a Pieta, mely 1420-ban készült, azóta sok száz zarándoklételpontjává vált. De még korábbi időpontra is visszavezethető az imádság helye: 1231-ben ciszterci apácák alapítottak itt először kolostort Brotenbroich névvel. 1448-tól a ciszterci rend férfi ága vette át az időközben már apátságáá nót kolostort, s töltötte meg vallásos élettel a helyet egészen a szekularizációig (1803), amikor megszűntették a rendeket.

Így, sok évszázaddal később, most újra lelki zarándoktemplom épül itt a világifjúsági találkozó alkalmával, ahol hajdanán, szerzetesek női és férfi ága, oly hosszú időn keresztül, liturgiára gyűlt össze és imádtá Istent.

Idén augusztusban tehát Marienfelden - Isten segítségével - sok százezer fiatal a nagyvilágból a Szentatyaával együtt továbbjohytatja e lelki cselekedetet az éjszakai szentésgimádság és az azt követő ünnepi szentmisévilágában. A látszat szerint a XIX. század elején a szerzetesek egykezete kudarcra járt, mert - bár külső nyomasztásra -, de el kellett hagyni a kolostort. Viszont a lelkek mélyén körvonalozódni látszik, hogy mégis volt ereje imádnaknak! Én bízom abban, hogy imádságuk hatása meg fog mutatkozni most, évszázadokkal később, a világ fiataljainak együttlétében. S így újra bebizonyosodik, hogy semmi semvész el örökre azok egykezeteiből, akik őszinte, tiszta szándékkal Isten dicsőségét és a lelkek javát szolgálják. Mert ma is vannak sokan, akiknek minden nemes egykezete első ráldására hiábavalónak tűnik. Sok szülő küzd ma is gyerekei egészséges körülmények közötti keresztény nevelkedéséért, hitoktatók egykezete minden megtenni, hogy a felnövőkhöz nemzedék Istenre találjon, s mintha mindez hiába. Az első áldozás és bérmálkozás után az iskolások nagy része egy csapásra elmarad a közösség liturgikus ünnepéről, s a lelkesek évekig nem találkoznak velük. A sikertelenség sokakat jobban felőröl, mint a bevett energia. És mégis, minden egykezeteünk, amit Istennek ajánlunk, nem fölösleges. Néha olyankor mutatkozik meg mindezeknek a hatása és olyan formában, ahol és ahogy még csak álmodni sem mertük. Ki tudja, mennyi hitbeli erősödést fog majd eredményezni a ciszter szerzetesek évszázados imája 2005-ben a világifjúsági találkozás. Bizonyára ők sem mertek álmodni arról, hogy egy ilyen eseményre fog sor kerülni apátságuk színhelyén.

Marienföld területének egyik oldalán áll egy nagy kő, amelybe Adolf Kolping egy mondata van belevésve. A boldoggá avatott kerpeni Kolping ezeket a szavakat mondta hajdani szülőfaluja káplánjának, aki életétján mély benyomást tett rá: „Igyekezeted nem lesz fölösleges.”

Az Egyház hivatalos megnyilatkozása alapján tudjuk, hogy Kolping életében valóban nem volt hiábavaló mások egykezete. De imádkozzunk és dolgozzunk közösen reménykedve azért, hogy a 2005-ös világifjúsági találkozó Kölnben is sok lelki gyümölcsöt érleljen fiataljaink és mindannyiunk életében.

Lukács József

Madridi levél

A CÍMZETT EGY FAGYASZTOTT EMBRIÓ

Az ABC spanyol napilap - olvasója vagyok - minden csütörtökön egyházi mellékletet ad ki Alfa és Omega címmel. Nemrégén nyílt levél jelent meg benne; címzettje - fagyasztott embrió volt! Nem véletlenül jelent meg éppen most, hiszen több ezer ilyen embrió jövőjét vitatják. Lejáróban van ugyanis, - sok esetben talán már le is járt - a megtartásukra korábban megszabott, öt éves határidő. A levelet nem könnyű részvétlenül olvasni. Hadd ültsem át a lényegét!

„Szüleid gyermeket akartak, de nem jött. Ezért vették igénybe a mesterséges megtermékenyítést. Kémcsőben fogamzóttál testvéreiddel együtt. Az orvosok aztán kiválasztottak egy párat, és az anyaméhbe ültették. Egyikük, a legszerencsésebb, meg is született. De mi lesz veled és testvéreiddel? Befagyasztottak, életek mások döntésétől függ. Múltak az évek. Szüleid testvéreiddel voltak elfoglalva, talán már nem is gondoltak rád.”

„Aztán közérdekű problémává lettél sorsiatyáiddal együtt. Politikások és tudósok arra a következtetésre jutottak, hogy nem maradhat így mindig. Szüleid nem mernek befogadni. Valamikor még számoltak veled arra az esetre, ha nem sikerül az első kísérlet. Az illetékesek aztán úgy gondolták, nekik kell dönteniük. Több lehetőség kínálkozik. Az első: módot adni, hogy megszülessél, náluk vagy más házaspárnál. Akkor más otthonban nőnél fel, de szeretnénk. Hagyhatták azt is, hogy meghalj; csak ki kellene kapcsolni a fagyasztóit, vagy kivenni téged. Ezzel történeted be is fejeződnék. A harmadik megoldás az volna, hogy tudományos kísérletekre használjanak fel. Szüleid 'a haladást támogatnák', ha megengednék, hogy így végezzenek veled. Anyasíjéteket vennének ki belőled, s új utak nyílnának beteg szervek gyógyítására, megújítására. Másoktól függ tehát a sorsod, olyanoktól, akik nem értik, vagy nem akarják elismerni, hogy apró, de lelkes, emberi lény vagy.”

„Sorsod még nem dőlt el. Talán alkalmat adnak, hogy megszülessél, talán egyszer majd el is olvashatod ezt a levelet. Akár találkozhatnánk is, én egy öreg, te fiatal ember. Ha nem így volna, ha te nem élsz már, vagy én halok meg előbb, majd láthatjuk egymást az égen.”

„Csak azt akarom megmondani, hogy van egy barátod, aki szeret és reméli, hogy sokan rájönnek, ki és mi vagy, s alkalmat adnak, hogy élj, amint megérdemled.”

Nagyjából ez áll a levélben, s engem elgondolkoztatott, megpendített egy hírt bennem, annál is inkább, mivel nincsenek unokáim.

A kérdés gyakorlati megoldása persze nem könnyű. Ezekre rúg a fagyasztott embriók száma; először ezeknek a sorsát kell eldönteni, aztán elérni, hogy a jövőben ilyenek, feleslegesek, ne legyenek. S mindenek előtt talán azt kellene bevinni a köztudatba, hogy nem mindegy, honnan származnak a felhasználandó anyasíjétek: kifejlett szervezetből, köldökzsinórjából, vagy embrióból. Nem elég azt leszögezni, mit nem szabad tenni; azt is tudnunk kell, mit tehetünk.

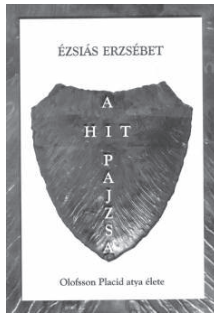
(Ami pedig a mennyországban való találkozási illeti, II. János Pál pápa utasítást adott a límbusról szóló tan felülvizsgálására.)

Rónai Zoltán

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött kéziratokon.

A szerkesztőség

KÉRDEMELTE A HIT PAJZSA KITÜNTETÉST

Életrajzi kötet a javából, a budapesti Papirusz Book kiadó gondozásában, az Ézsiás Erzsébet neve alatt megjelent írás. Ebben Olofsson Placid bencés szerzetes sorsát dolgozta fel. A téma izgalmas, megírása mégsem volt könnyű, mert a főszereplő, Placid atya, csak hosszas unszólásra volt hajlandó bele-menni a kötet közzétételébe. Hogy miért? Erre a kérdésre is első számú első személyben megjelent visszaemlékezés adja meg a választ: csaknem valamennyi lap azt bizonyítja, hogy soha, sehol sem tekintette magát hősnak, csupán Isten akaratát teljesítette. Olofsson Károly bencés tanárnak készült, de csupán növendékei tölthette a szeretett Pannonhalmán, mert a háború után az aktív fiatal papot kirakatper vádlottjának szemelte ki a moszkvai szuronyok árnyékában elhatalmasodott ÁVÓ. De mivel nem tudták megtörni, átadták az agyamosásban és kínszásokban már nagyobb tapasztalattal rendelkező szovjet katonai ügyészségnek. 1946 őszén a Conti utcai szovjet bíróságon a hadbírósg rövid úton összeesküvés címén 10 év kényszermunkára ítélte. A pert a korabeli sajtó kommunista börtollonkai az egyház elleni hangulatkeltésre, egyben pedig már Mindszenty bíboros meghurcolásának előkészítésére használták fel. Úton a börtönből a Gulág

visszatérés lehetőségét a tanári katedrára. Ezért csak titokban folytathatta papi hivatását, név nélkül gyóntatott a budai Szent Imre templomban, vidéken első áldozókat készített fel, közben olyan becsülettel végezte a nehéz testi munkát, hogy csaknem sztahanovista kitüntetésben is részesült. Nyugdíjazása után minden idejét a felnőtt katekizisnek, a jegyesoktatásnak, a beteglátogatásoknak, esketéseknak, temetéseknek és lelki gyakorlatoknak szenteli. Rehabilitációt sem az egyháztól, sem rendjétől, de még a magyar hatóságoktól sem kért - mert szovjet hadbírósg mondott rá ítéletet, ami alól a Szovjet Legfelsőbb Bíróság ugyan néhány éve felmentette, de - mint a könyvben olvashatjuk - odáig mégsem süllyedt, hogy Moszkva rehabilitálja. A könyv végén a rendszerváltást követő évek is meglevenednek, Placid atya találkozik a Pannonhalmára látogató Szentatyával, ellátogat a Szentföldre és zarándoklat vezetőként megjárja Európa csaknem valamennyi búcsújáró helyét. Egészsége megingott ugyan, de ennek ellenére - éppen két éve - Mádl Ferenc köztársasági elnök feleségétől személyesen vehette át a kommunizmus áldozatai számára alapított Parma Fidei - a Hit Pajzsa kitüntetést.

Vincze András

ÚJ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM ÉPÜL DÉLVIDÉKEN

Tótfalut, ezt a Bácska szívében elterülő kis települést, katolikus plébániájának szerzetesek tevékenysége tette ismertté a délvidéki magyarság körében, legújabb kezdeményezésük megvalósulása után pedig még jelentősebb szerepet tölthetnek be a régió egyházi és világi életében.

Tótfaluban már régóta időszerű egy új iskola építése, hisz jelenleg csak négyosztályos iskola működik egy elavult, XIX. századi épületben. A helyi Római Katolikus Egyház-közösség indítványára kilencosztályos egyházi iskolát és kollégiumot építenek. Az építkezés költségeinek fedezését nemcsak Tótfalu, hanem a közeli Magyarkanizsa önkormányzata is elvállalta, így közös projektum megvalósításáról van szó. A munkálatok 2004 tavaszán már megkezdődtek az Egyház-közösség tulajdonában lévő területen, és 2006 au-

gusztusában fejeződnek be. A kétszintes, 2.465 négyzetméteres épületnek hat tanterme, több szaktanterme, számítógépes rendszerrel felszerelt könyvtára, tornaterme lesz, az udvaron sportpályákkal. A plébánia kollégiumi részében 180 vidéki tanuló elhelyezésére lesz lehetőség. Az ökumenikus rendeltetésű egyházi iskola és kollégium nemcsak a falu gyermekeinek a helyben való tanulását biztosítja majd az első osztálytól a kilencedik osztályig, hanem emelt szintű oktatást nyújt a délvidéki magyar diákoknak is. A tanterv szerkesztésében és az általános iskola oktatási rendszerében, és felkészítésében a tanulókat a továbbtanulásra. Az intézmény nyitott rendszerben és vegyes tagozatként működne, nem felekezeti (katolikus) iskola lenne, a többi történelmi egyház diákjait is befogadná. Az iskola és a kollégium fenntartási és

üzemeltetési költségeit állami támogatásból, alapítványi pénzekből, és a tótfalui Egyház-közösség hozzájárulásából fedeznék.

Az új iskolában - a tervek szerint- 2006. szeptember 1-jén megkezdődik a tanítás, és ezzel új távlatok nyílnak a térség lakói előtt.

Az intézmény újabb mérföldkő lesz Tótfalu fejlődésében és a katolikus plébánia tevékenységében, hisz az 1990-ben alapított egyházi nyomdában keresztény szellemiségű újságok, könyvek jelennek meg, a Plébánia Ifjúsági Központjában folyamatosan a gyermek- és ifjúsági táborozások, nagy visszhangjuk van az értelmiségi kerekasztal-megbeszéléseknek is, a jövőre megnyíló egyházi iskola és kollégium pedig már a régió magyarságának sajátos szemlém központjává emelheti a kis bácskai falut.

Dr. Benkovic Mária,
Essen

Londoni levél

EGY „SEVALLÁSÚ” GONDOLKODÓRÓL

Kilencvenedik születésnapja alkalmából rögzítettem szalagra többórás beszélgetést a Londonban élő Kossuth-díjas író-költő filozófussal, Határ Győzővel, aki ismert ellenfele az egyházaknak. Nem csak - mint ő mondja - „sevallású”, hanem Istenben sem hisz.

Határ Győző apja magyar és német nyelvű, erdélyi szász ember volt, a bibliofil könyveiről híres gyomai Kner nyomda papír-raktárát vezette az első világháború előtt. A poprádfelkai papírmalomban tanulta ki a papír-szakmát, majd néhány éven át Bécsben élt. Ott nagy hatással volt rá egy, ma már szinte teljesen elfeledett, osztrák filozófus, Popper Lynkeus, a harcos agnosztikus gondolkodó. Lynkeus mozgalmának az volt a lényege, hogy tagjai visznaponként elmentek a templomokhoz, meghallgatták a szentbeszédet, s amikor vége lett a misének, a közönlő hívőszeregletnek ellenprédikációkat tartottak. Az író apja (még az eredeti Hack név viselője), ilyen ellenprédikátor volt.

Bizonyos, hogy apai hatás Határ Győző „sevallásúága”. Ő persze olyan agnosztikus, aki töviről hegyire ismeri a vallásokat. Végig olvasta a dogmákat, az Istenbizonyításokat, kívülről fújja Szent Ágostont, Aquinói Szent Tamás írásait úgy ismeri, mint hívó a Bibliát. Határ úgy véli, hogy az agnosztikus ember tulajdonképpen parazita. Abból él, hogy elutasítja, amit nem szeret. Beszélgetésünk során Wittgensteint idézte, aki azt írta, hogy amikor elvesztette istenhitét, akkor egy Isten formájú úr maradt a lelkeben. Határ állítja, hogy az ő lelkében ilyen úr nem maradt, mert soha nem foglalkoztatta az „istenség figmentuma”.

Határ Győző sok valláskritikát publikált. Nem csak a kereszténységről. Legutóbb az iszlámot tűzte tollára, amit sokallta veszedelmesebb jelenségnek tart. Ugyanakkor hosszú élete során sok kedves pap-barátja volt, akikkel jókat vitatkozott. Tizennyolc éves korában beajánlották a budai Manréza lelkigyakorlatos-házba. Ott az volt a módoszer, hogy akinek kétélyei voltak, az ezeket felírhatta egy cédulára, és a következő találkozó alkalmával választ kapott. A páter megmagyarázta, hogy miben téved, miért tévelygés az, amit gondol. A fiatalember cédulája Tornonyos Gyula jezsuita kezébe került. Ő érdekesnek és eredetinek találta a cédula tartalmát egy tizennyolc éves fiatalember részéről, és beszélgetésre hívta meg az érettségiző diákokat.

Határ igencsak impresszionálva volt a páter műveltségéről, hiszen Tornonyos Gyula Voltaire-t, Diderot-t, Laplace-t ismerte betéve. A találkozások és a hitviták egy darabig rendszeressé váltak. Később Határ Győző elsodródott Tornonyos Gyulától, de mindmáig nagy tisztelettel beszél róla. Úgy tudja, hogy a Mária utcai rendházba került, s az ostrom alatt tébécében halt meg. Mondják, hogy túlvilági dolgok is történtek körötte. „Ha szenté akarnák avatni, én nem lennék az advokat diabol” - jegyzi meg Határ.

Am sem az olvasmányai, sem az éles elméjű vitapartnerai nem változtatták meg az író egyházellenességét és makacs hitelenségét. Annak az elméletnek viszont, ami tagadja a szellemet és mindent a materiára vezet vissza, a vulgariását nem kedveli, és úgy véli, hogy igencsak kompromittálódott, amikor „házasságra lépett” a marxizmussal. Öntudatos „sehitű” tehát, az önmagát elsősorban filozófusnak tartó (bár mások szerint költőként legrangosabb) londoni író, még élete vége felé közeledhet is. Valamit azonban a lelkébe ültethettek a páterek. Ugyanis valja, hogy mind életfelfogása, mind pedig a filozófiája egyetlen fontos tételre alapszik. A tolerancián. S ez szép keresztény erény.

Sárközi Máttyás

HÍREK - ESEMÉNYEK

Fokozott takarékoság

Németországban az egyre növekvő munkanélküliség súlyos problémát okoz az egyházaknak is. Az egyházi adó ugyanis a fizetések függvénye - a munkanélküli segélyből nem vonnak le egyházi adót. Karl Lehmann bíboros, a német püspöki kar elnöke kifejtette, hogy az új évben a korábbinál is fokozottabb takarékoságra kényszerülnek az egyházi intézmények, utalt azonban arra, hogy az egyházi óvodák, iskolák és ifjúsági szervezetek fenntartását a jövőben is elsődleges szempontként kezelik. A nagyarányú munkanélküliség miatt a katolikus egyház bevételeinek csökkenése tavaly megközelítette a 10 százalékot.

Milliárdok katonai kiadásokra

Murphy O'Connor brit bíboros élesen bírálta a washingtoni és a londoni kormányt az iraki fegyveres beavatkozás miatt. A főpap szerint a kormányok milliárdokat költenek katonai kiadásokra, holott ebből a pénzből enyhíteni lehetne a szegénységet a világon. Murphy O'Connor szerint, katonai eszközökkel semmiképpen sem lehet tartós békét teremteni sem a Közel-Keleten, sem Irakban.

Taizeiek Lisszabonban

Ez év első napjaiban, Lisszabonban tartották a sorrendben 27. taizei ökumenikus ifjúsági találkozót. A hat napos vitaforum napirendjén a népek közti bizalom erősítése és a béke megteremtése szerepelt. A mozgalmat egy svájci református pap kezdeményezte még 1949-ben a kelet-franciaországi Taize községben. Először azonban csak 30 évvel később, Párizsban tartottak nemzetközi ifjúsági találkozót. Egy alkalommal Budapesten került sor a találkozóra. Európa különböző országaiból ezúttal is több tízezer jötték Lisszabonba, hogy részt vegyenek az imával, meditációval és vitákkal egybekötött gyűlésen.

Törökország csatlakozásáról

A Vatikán külügyminiszterének tekintett Giovanni Lajolo érsek fenntartással nyilatkozott Törökország tervezett uniós csatlakozásáról szemben. A Vatikáni Rádió adott interjúban az érsek hangsúlyozta, hogy előbb Törökországnak bizonyítania kellene, hogy valóban Európá-

hoz tartozik és maradéktalanul igazodik az Európai Unió erkölcsi mércéjéhez. Ukrajna viszont teljeséggel Európa része - fűzte hozzá Lajolo - és ezért joggal várja el felvételét az EU-ba.

A munkanélküliség leküzdéséért

A Caritas németországi tagozata az ideai esztendő a munkanélküliség évének tekinti, és ezért minden eszközzel megpróbálja ráirányítani az illetékesek figyelmét a munkahelyteremtésre. A tagozat elnöke utalt arra is, hogy fel kell lépni az állásnéküliek emberi méltóságának megőrzése érdekében is, mert elterjedt felfogás, hogy a munkanélküliek jó része drog-kerülő. A Caritas a katolikus egyházhoz közel álló LIGA Bankkal együtt versenyt indít olyan javaslatok díjazására, amelyek a munkanélküliség minél tartósabb és átfogó leküzdésére irányulnak.

A szökőár után

Michael Kitbunchu thaiföldi bíboros felszólította a délkelet-ázsiai szökőár által sújtott országok felelős politikusait, hogy körültekintően kezeljék a károk helyreállítására érkező nemzetközi segélyeket. A bíboros kérte azt is, hogy szenteljenek különös figyelmet azoknak a gyerekeknek, akik a szerencsétlenség során elvesztették szüleiket, és árvaiként nem rendelkeznek semmiféle anyagi bevétellel.

Vincze András

Szobrot kapott a „pesti srác”

Sok huzavona után felavatták Mansfeld Péter szobrát Budapesten, a II. kerületi Veronika parkban. A kerületi önkormányzat is ötmillió forinttal hozzájárult a költségekhez, de a szocialista polgármester nem jelent meg az avatáson. Mansfeld, mint 15 éves fiú vett részt az 56-os forradalomban, sőt, annak bukása után is részt vett a szervezkedésben. Mint kiskorút nem lehetett súlyosan elítélni, megvárták, míg betölti a 18. életévét, és 1959-ben felakasztották. A rendszerváltás után a Legfelsőbb Bíróság rehabilitálta.

A szobrot Bolberitz Pál, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora szentelte fel, aki nyolc évig iskolatársa volt Mansfeld Péternek a Medve-utcai általános iskolában.

Az emlékmű felirata: „Életem és halálom emberségednek és a kor embertelenségének példája”. (Heti Válasz/Sz.)

SZÁJRÓL SZÁJRA

Az igazi elégtétel

A Bach-korszakban (1850-től 1859-ig) szörnyű eset rázta meg Kaloeca városát. Egy szemtanú elbeszélését, feljegyzését követem írásomban, csak helyenként módosítva a régies nyelvezetet.

Bál volt, igazi magyar bál. A fiatalok táncoltak, az idősebb urak meg kártyáztak és ittak. Mindkettő alkalmas izalmi állapot előidézésére, együtt pedig különösen. Így történt, hogy két törvényszéki tanácsos csúnyán összekapott a zöld asztalnál. Az egyik végül is felugrott, hogy ő ilyen emberrel nem kártyázik és kiment a bálterembe. A másik meg utána, és a táncolók között képen ütötte.

Persze ebből nagy eset lett, párbaj! Segédek megnevezése, küldözgetése, tárgyalása. A város meg reszketett, hogy ebből bizony vérontás lesz. Szerencsére a segédek ugyancsak törvényszéki tanácsosok voltak, komoly és minden kihágástól irtózkodó férfiak. Ők az elégtétel alapos, de vértelen módját okoskodták ki, közös akarattal.

Harmadnap esteire összehívták ugyanazt a bálí társaságot, még arra is ügyelve,

hogy a cigányok is a tegnapelőttiek legyenek. Mikor aztán az illusztris társaság együtt volt, a két ellenfél kiállt a terem közepére és a sértő így szólt:

- Tisztelt kartársam és barátom! Én téged sajnos izgatottság állapotában súlyos sértéssel illeltek. Most kész vagyok neked teljes elégtételt adni. Minthogy a leg-régibb törvény a „talio” (latin kifejezés, annyit jelent: megtorlás hasonlóval, régi magyar neve forrábtüntetés volt), mérj te is nekem olyan mértékkel, amilyennel én neked mértem. Én téged képen ütöttem, te most üss vissza, tisztelt barátom!

Így szólt a tekintetes tanácsos úr, és oda tartotta a képét. A sértett fél pedig lehúzza a kesztyűjét, hatalmas pofont mért rá. Majd a két kibékült ellenfél egymás nyakába borult, a cigány pedig ráhúzta, a fiatalok táncra perdtültek, az idősebb urak pedig kártyáztak és ittak reggelig - de ezúttal békességben!

Talán manapság is kevesebb szomszédok közötti pereskedés lenne, ha - de nem is merem folytatni a gondolatot! Közreadta:

Ramsay Győző

Magyar ferencesek Kárpátalján

A kommunista diktatúrát követően, 1983 nyarán három magyarországi ferences szerzetes került Kárpátaljára. Köztük volt Majnek Antal atya, akit missziós munkája után II. János Pál pápa Kárpátalja római katolikus apostoli kormányzójává nevezett ki. Akkoriban még mindenütt Lenin-szobrok, plakátok, kommunista jelszavak voltak láthatók. Jellemző, hogy az első magyar ferences papok Munkácson a Kommunista utca 4. számú házban találkoztak Csáti József vikáriussal. Nagyszőlősen a Misszió számára vásároltak egy házat, onnan látják el már 15 éve új járás római katolikus híveit Beregszásztól Técsőig. Ma már öt helyen működhetnek katolikus óvodákat, Nagyszőlősen és Huszton rehabilitációs központot, számos helyen ingyenes konyhát, gyógyszertárat is. Kezdetben, ha Magyarországról mentek haza, az autójukat teleölték vallásos irodalommal. Előfordult, hogy a vámosok is elkértek egy-egy Bibliát, így a többit átengedték a határon. Rendházukban ma négy ferences páter él, és hét fiatalember jelentkeztet novíciusnak.

P. Zs., Beregszász

Elhunyt Mindszenty börtöntársa

Kögl Lénárd atya 1916-ban Moson-szentpéteren született; 1940-ben Veszprémben szenteltek föl, 1940-1943. közt Balatonbogláron káplán, 1943-1944-ben Nemes-tördemencen, 1944-ben Barcson szolgálat, 1944-től 1953-ig püspöki számvevő, 1953-tól 1961-ig Dabrony, 1961-1980. közt Jásd plébánosa, 1980-1987. közt újból számvevő. 1945-ben lett püspöki tanácsos, 1985-től székesegyházi kanonok - olvasod a Veszprémi Egyházmegye 1992-es névtárában.

Szemináriumba Veszprémben járt. Doktorátust egyházból szerzett, tömlőben pár hónapig volt Mindszenty Józseffel. Előbb a nyilaskeresztes nemzetiszocialisták, majd a kommunista nemzetközi-szocialisták ülték el. (Ennyi szocializmust hogy lehetett kibírni?)

1944. végén a nyilások leartóztatják Mindszenty József veszprémi püspököt s a náci ellen vele tartó papokat, kispapokat, teológia-tanárokat, köztük - az első között - az egyházi ellenállást szervező, püspökének futárszolgálatot teljesítő Lénárd atyát. Veszprémből a sopronkőhidai fegyházba viszik őket, ahol - Advent ide, Advent oda - nagyban folyik az ellenállók elvégzése. Karácsony után szabadon engedik őket.

Mindszenty esztergomi hercegprímás egyik főembereként kerül újfent tömlőbe a fordulat évének nevezett időben.

Hogy püspöki számvevő volt? Hogyne, Mindszenty mellett, előbb a veszprémi püspökségen, majd Esztergomban is.

- Moson megyében születtem. Németajkú község volt, magyarul a szomszéd falvakban tanultam meg, ahova nyaranta elküldtek a szüleim. A győri bencés gimnáziumba kerültem, a hatodik osztályt Magyaróváron a piarista gimnáziumban végeztem, ott érettségiztem.

A papi pályát választva a győri papnevélő intézetbe jelentkeztem, de sokan voltak, nem vettek föl, ezért a veszprémi szemináriumba mentem.

- Az öt év teológia elvégzése után veszprémi egyházmegyes pap lett; az első működési helyem, mint káplán, Boglárán szolgált. Varga Béla, a magyar parlament elnöke volt itt a plébános. Pesten volt állandó lakása, s így fiatal kezdőként működött Boglárán három évig.

Mivel erősen érdeklődött az egyházjog iránt, a teológia elvégzése után a pesti jogi egyetemen egyházból és római jogból doktorátust szerzett.

- Varga Béla háromévi kápláni működése alatt megismerte, és mint kereskedő családból származó fiatal papot, kereskedelmi ismeretekkel rendelkező egyént ajánlotta a veszprémi püspöknek számvevőnek. Akkor még működtek a püspöki uradalmak, amelyek a földosztással szűntek meg.

Mindszenty József kinevezte számvevőjének, s a földosztás után maradt Veszprémben, a püspök anyagi ügyeinek vezetőjeként, ugyanebben a tisztségben.

- Mindszenty letartóztatása alkalmával egy cellába kerültek a veszprémi börtönbe. Veszprémben rövid ideig volt börtönben, majd Sopronkőhidára került, ahol a múltból ottmaradt nyilásokat grizték.

Szabadulása után 1953-ig működött egyházmegyei számvevőként, majd főszámvevőként; feladata az évi költségvetés és számadás elkészítése volt.

- Alsóörs? Fontos volt a pap szerepe. Igyekezünk a működő plébániáknak háztáji földet biztosítani. Több helyen sikerült, sőt, többnyire voltak annyi belátással, hogy azért a papnak is hagytak.

Három megye több száz plébániája tartozott a veszprémi püspökséghez és számvevőjéhez, volt miért küzdeni.

- Öt-tíz holdat általában megtarthattak a plébániák. Arra törekedtünk, hogy biztosítsuk a plébániák lételemét a földdel. Általában máig meg is maradtak az egyház kezén. Ezek a darab földek már nem estek a földosztás hatálya alá; a földosztók falusiak voltak, úgy vehették, a pap is ember, nem bántották.

- Almádiiban - meséli - vettem magamnak házat, hogy ha nyugdíjba mentem, legyen otthonom. Két öcsém van Amerikában; annyi dollárt küldtek, hogy abból vehettem házat, nem a papi fizetésből.

Hatan voltak testvérek; rajta kívül még egy pap került ki közülük, bencés tanár Pannonhalmán, majd Dél-Amerikában.

- Apának falusi vegyeskereskedése volt, korán meghalt. Az üzleti érzéket volt kiül örökölnöm. Varga Béla látta, hogy ez kereskedőgyerek! Mindszenty József elképzelése volt, hogy kerüljön legalább egy pap is a püspöki uradalmak irányítók közé, hogy képviselje az egyház érdekeit.

A harmadik évezred elején, nyugdíjasként, kiegészítő feladatokat lát el az almádi egyházközségben.

- Vasárnap két szentbeszéde van, Káptalanfüreden és a kápolnában.

...Az almádi plébániához tartozó négy istenház közül ketőben.

Amíg bírja.

- Mindent nem lehet elmondani, még nem olyan a helyzet - mentegeti magát szükségességért.

...A 2004. esztendő karácsonya előtti keddtől már a mennyei baródműben, a legigazabban között: e napra virradóra magához szólította a Mindenható. Karácsony estéjén az atya után ment az őt gondozó nővér is.

Kögl Lénárd érseki temetésén - 2004. utolsó szerdáján - tömve az almádi Szent Imre templom, félezen biztos vagyunk. Nála kedvesebb, elnézőbb, türelmesebb, szívósabb, szerényebb tudós és a gazdálkodáshoz is értő lelkipáter, messze földön nem lehetett találni.

Sarusi Mihály, Balatonalmádi

EURÓPAI NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivataltól postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK” müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közzöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarul szentmisék helyé és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/nov.html>

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon/fax: 0044/20/8992 2054.** Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton.

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.

Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban. 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarisches Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Misézó helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor; szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannstrasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóőrött: Pfarrramt Unterwart, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz., Ft. Mag. Papp Tibor lelkész, Ugr. Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T: 0512/204 103**

Linz: Misézóhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, **T: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax).**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdban, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüsszel: Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/, Érdeklődni: Ft. Galambossy Endre, **Tel./Fax: 0032/2/64 85 336.**

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, **Telefon: 0033/4/78 501636**

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Bárány József. **Telefon: (0821)260-3987; 0049-0176/222 82 817.**

BAMBERG-EICHTSTATT-REGENSBURG-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Lands-hut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, **Telefon: (0911) 507 57 96**

ESSEN-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. **Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.**

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Strasbourg, Mulhouse. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. **Tel./Fax: (0721) 68 72 15**

Berlin-i és Hamburg-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdam 20, D-20099 Hamburg, **Tel.: (040) 25 077 83.**

Köln-i Főegyházmegye és **AACHEN:** Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de **Telefon: (0221)238060. Fax: 0221/232120**

<http://www.Ungarnzentrum.de>

HIRDETÉSEK

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, hajtól-házig. **Telefon: D-0049-07034-62580.**

Megbízható, középkorú nő, házvezetést vállal bentlakással. Tel.: 0036-84/316 250, v. 0036-20/93 21 668.

Kapuvár - Sopron és Győr között (85) - eladó egy 4-szobás tágas és világos lakás (négy-lakásos ház, abból 3 orvos), központban, szemben a kastéllyal. Ár: 85.000 EUR. Érdeklődni: 0041-32/322 26 44 (napközben).

Barátságos, jó szakmában levő, 62 éves hölgy (159/60), megbízható, becsületes életfát keres, őszinte szándékkal. Szeretek sütnifőzni. Jelige: „kéknefelejes”.

Buda központjában 3,5 szobás, tágas (80 m²), napos, parkettás, összkomfortos örök-lakás, gázfűtéssel, hosszabb időre kiadó. Irodának is használható. Érdeklődni lehet: Fr. Rautv. Bernyiczey. **Tel.: 0049-721/95 54 669.**

Szabadságra szeretne menni? Diplomás betegápolónő nagy szakmai gyakorlattal, júliusban (2005), otthoni betegápolást vállal Heilbronn környékén. **Tel.: 0036-70/311 36 59.**

Balatonfüredi kétszintes nyaraló eladó, 2 különbejárati egység: 2 x 2 szoba, fürdő, konyha. Épült: 1972; 340 m² telekkel; 200 m-re a Balatontól, csendes, tiszta, színvonalas. Irányár: 130 000 Euró. **Tel.: 0036-70/311 36 59.**

„Kereszt és korona” filmek magyarul vagy németül a bajor-magyar kapcsolatok 1100 éves történetéről, DVD, VHS, 2x 45 perc. Ár: 30,00 Euró + portó, megrendelhető: aravasz@web.de és fax: 0049-89-81 88 76 59.

Református istentiszteletek Münchenben: Reisinger Str. 11 (Sendlinger Tor) minden hó 1. 3. 5. vasárnap 16 óra, minden 2. és 4. vasárnap de. 11 órakor. **Tel.: 089-601 13 35, www.reformatus-muenchen.de**

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. **Telefon: (069) 24 79 50 21. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de**

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. **Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. E-mail: ukm_muenchen.de; <http://www.ungarische-mission.de>**

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegyék: Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelheld 24, D-48157 Münster-Handorf. **Telefon: (0251) 32 65 01**

PASSAU-i Egyházmegye: Misézóhelyek: Passau: Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzenroferstr. 5, D-94121 Salzweg, **Telefon: (08505) 12 29.**

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach.

Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. E-mail: missio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgm-stgt.de

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Misézó helyek: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. **Telefon: (0931) 38 62 43**

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-261.** Misézó helyek: **Róma** - minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter bazilika Magyarok Nagyszónya kápolnájában minden kedden 7.45-kor. **Milano** - minden hó első vasárnapján 10.30-kor, S. Maria della Sanita (Via Durini, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Firenze, Bologna, Padova, Torino, Palermo, Perugia, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, **Tel.: 0041/1/36 23 303**

Bern: Röm. Kath. Ungarmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern, **Tel: 0041/61/381 54 45 (Basel)**

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az Orsolyiták templomában, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Pópa Péter, **Telefon: 0041/26/534 06 72**

Középkorú, megbízható hölgy idős személy gondozását vállalná bentlakással, München területén. **Tel.: 0162/488 39 28 v. 0160/450 86 77.**

Jól szituált, középkorú magyar hölgy munkát keres. Tiszta, jól tud főzni, mindenhez ért. **Tel.: 0036-20/99 62 776 v. 0036-1/36 00 664.**

Közúti baleset szenvedett Európában? Hívja az ADAMFI gépjárműszakértői irodát! Vállaljuk kárrendezését. **Tel.: 0049-172/98 20 844.**

A római Szent István Ház egész évben szeretettel várja az Örök Városba a szervezett zarándokcsoportokat és az egyéni turistákat, 1-5 személyes, fűrdőszobás szobákkal, nagyon kedvező áron.

www.szi-h-roma.com

Via del Casaleto, 481, I-00151 ROMA
Tel.: 0039-06/6574 2834.
Fax: 0039-06/6574 5959, szi@tiscali.it

FESTMÉNYEKET

és dokumentumokat keresünk a Magyar Nemzeti Galériában (2005 október) és a díjon-i Szépművészeti Múzeumban (2006 május) megrendezendő **Matissé és a magyar fauve-ok (1905-1914)** című kiállításához, a következő festőktől:

Bálint, Berény, Bornemissza, Boromizza, Czigány, Czöbel, Dénes, Galimberti, Huszár, Iványi-Grünwald, Kernstok, Márfy, Nemes Lampérth, Orbán, Perlrött, Pór, Rippl-Rónai, Tihanyi, Ziffer és másoktól ebből a korszakból.

Kalman Maklary, Tél: 33 (0)6 60 55 75 03
e-mail: kalmaklary@noos.fr

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

Cserháti Ferenc
AZ EGYHÁZZAL VAGY NÉLKÜLE

Cserháti Ferenc, az egyházzal vagy nélküle, Szent Maximilian kiadó, Budapest, 2004, 172 o.

Cserháti Ferenc, Szentlelkészkisérő, Szent István Társulat, kiadó, Budapest, 2004, 488 o. Szentráti emlékek gyűjteménye; az A-B-C ciklusba osztott vasár- és ünnepi szentmisék szentlelkéhez írt homíliákat tartalmaz. Megrendelhető: Budapest, a Szent Maximilian Lap- és Könyvkiadó, telefon: 0036-1/328 0196 és Münchenben, az Életünk szerkesztőségében (ára: 10 Euró), Landwehrstr. 66., telefon: 0049-89/532 82 88. Fax: 0049-89/532 82 85.

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró- házassági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 Euró
„Jelleg”- postaköltség 5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betűnként 0,20
Nagybetűs sorok betűnként 0,40
Egyszerű, 1„pontos” keret 10,00
Kétfasoros hirdetés az összeg kétszerese.
Külföldi kívánásokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %-os, hatszori hirdetésnél 20 %-os, ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

A hirdetések szövegéért, stílusáért a szerkesztőség nem felel!

NAGYBŐJT A KELLŐ IDŐ...

Folytatás az 1. oldalról.

30). Római Szent Kelemen pápa (+97): „Az alamizna éppen úgy javunkra válik, mint a bűnök feletti bánkódás. A bőjtölés jobb, mint az imádság, de az alamizna mindkettőnél jobb. A szeretet elrejtja a bűnök sokaságát, a tiszta lelkiismerettel végzett imádság megszabadít bennünket a haláltól. Boldogok mindazok, akik ezekben töltekeznek, az alamizna a bűnök feloldója”. Mindhárom bűnbánati cselekményt szem előtt tartva, a Szent Liturgiáról szóló zsinati okmány felhívása érvényes számunkra: „A bűnbánat hagyományos gyakorlatait apóli kell oly módon, amely megfelel korunk követelményeinek, a különböző vidékek lehetőségeinek és a hívők életkörülményeinek”

Amióta a középkorban a Szentföldről visszatérő keresztetek hazájukban elterjesztették a szenvedő Jézus tiszteletét, a szent nyegen napban dominálól elemmé vált úgy annyira, hogy a legtöbb keresztény az egész húsvéti korszak legfőbb tartalmának szinte kizárólag a Krisztus kínszenvedéséről való megemlékezést tartja. Ezt a lelkiiséget fejezi ki népünknel is a liturgiában használt közkezdvelt nagybőjti népi énekek szövege, valamint a liturgia kívül elterjedt népi ájtatosságok. Amennyire szépek ezek a szövegek, ezek az ájtatosságok, annyira egyoldalú szemléletről tanúskodnak. Hiányzik belőlük a *misterium paschale* teljessége, amelyben elválaszthatatlanul összetartozik a kereszt és a megdicsőülés.

Mivel Krisztus halála és feltámadása szoros kapcsolatban van a mi új életre történő feltámadásunkkal, ezért szükséges, hogy ebben az időben az egész nagybőjti időnek lényegét együtt lássuk, melyen átéljük keresztiségünk tényét, a vállalt feladatokat, mert annyiban vagyunk keresztények, amennyiben újra és újra meghalunk a bűnnek és előbbre haladunk az isteni életben.

Minden embertestvéremnek ilyen jelentőségű nagybőjti szent időt kívánok. □

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de

Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Delegatura Főszerkesztője: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző, Szamosi József (olvásó- és fűrdőszobák szerkesztő) és Vincze András.

Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATURA
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,—

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1,50 Euró
Előfizetési ár egy évre 15,—Euró
Tengerentúrra US\$ 50,—

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 100 100 80

Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammarand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.